

Békés korszakváltás 2025 - Csemadok és közösség

A nyár elején indítottuk útjára a második kérdőívünket, aminek a *Csemadok és közösség* címet adtuk. A Csemadokban sosem volt arra példa az elmúlt 75 évben, hogy megkérdezzék a szlovákiai magyar nemzetrész tagjait arról, hogy miként viszonyulnak a szervezetünkhöz. Arról sem kért az országos vezetés soha visszajelzést, hogy mik az elvárásai, mi az érdeklődési köre azoknak, akiknek a szolgálatára szerveződünk. A visszajelzések alapján szeretnénk tervezni a jövőbeli programjainkat, fejleszteni a kommunikációnkat. Célunk, hogy a Csemadok az egész országban, minden generáció számára vonzó legyen.

A válaszok nagy segítséget jelenthetnek a Csemadok alapszervezeteinek akkor, ha frissíteni szeretnék a közösséghez való viszonyukat, vagy javítani kívánnak a rendezvényeik minőségén és a lakosokkal való párbeszéd hatékonyságán. Ez az első átfogó közösségi visszajelzés a szervezet történetében, ami már önmagában értékes. A nyitottság a kritikákra és a változásra való készség jó alapot teremthet a megújuláshoz. A tanulmány nem hallgatja el a negatív visszajelzéseket sem. Idézi az olyan kemény kritikákat, mint „A fáklyát dobjuk már el végre!” vagy „A Csemadok léte elavult a fiatalok körében.” Egy önigazoló szervezet ezeket eltitkolná vagy bagatellizálná. A szlovákiai magyar közösség ritkán végez ilyen mélységű önvizsgálatot. Ez példa lehet más kisebbségi szervezetek számára is, hogy hogyan lehet a közösségi visszacsatolás alapján fejlődni.

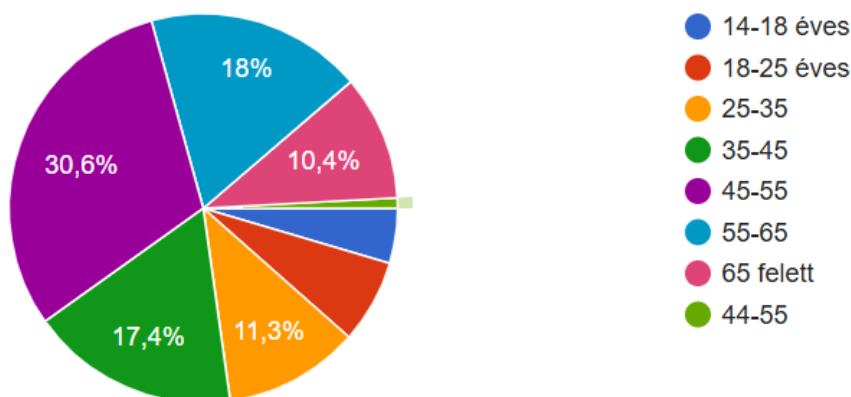
A felmérésben arra voltunk kíváncsiak, hogy azok a felvidéki magyarok, akik a rendezvényeink potenciális látogatói, miképpen viszonyulnak a szervezetünkhöz. Próbáltuk úgy a kérdőívet, hogy még az iskolások is ki tudják tölteni. Kiváló partnerekre találtunk ebben, hiszen több középiskola, hallgatói szervezetek és kulturális intézmények is továbbították tagjaik, szimpatizánsaik felé az online kérdőívet.

Szlovákiában a 2021-es népszámlálás szerint a 422 065 személy vallotta magát elsődlegesen magyarnak, míg 34 089 fő második identitásként jelölte meg a magyart. A 2011–2021 közötti években a legtöbb magyar nemzetiségű a Dunaszerdahelyi járásban, a Komáromi járásban és az Érsekújvári járásban él. Ebből a három járásból érkezett a legtöbb válasz a kérdésekre, ám feltétlenül fontos elmondani azt, hogy az arányszámok tekintetében magasabban reprezentáltak a válaszadók. Fontos jelezni, hogy a legkisebb létszámban a Kassai járásban, a Nyitrai járásban és a Szenci járásban élnek magyarok. A Csemadok taglétszámára vonatkozó nem megerősített adatok szerint – hiszen a Csemadok országos szinten nem rendelkezik pontos tagnyilvántartással, de 50 ezer tagról beszél – a felvidéki magyarok 11%-a tagja a Csemadoknak.

A 461 válaszadó nagy része, 66,9%-a a 35–65 közötti korosztály soraiból került ki. Ami meglepő, hogy a válaszadók csupán 10,4%-a 65 év feletti, amely életkor a legújabb adatok szerint Szlovákiában az összlakosság körében 18% feletti. A fiatalok a válaszadók 22,7%-át tették ki, melyből a fiatal felnőtt – vagyis a 25–35 év közti korosztály – 11,3%.

1. Hány éves Ön/vagy?

461 válasz

A Csemadokról a válaszadók 99,6%-a hallott, ezek közül a legtöbbben onnan ismerik a szervezetet, hogy a településükön is működik (79,3%). A válaszadók 68,3 %-a nyilatkozott úgy, hogy a családtagoktól, barátoktól és a közösségi médiából tudnak a Csemadokról. Nagyjából megegyezik azoknak az aránya, akik településén működik a szervezet, azokéval, akik hozzátartozója tag is (73,3%).

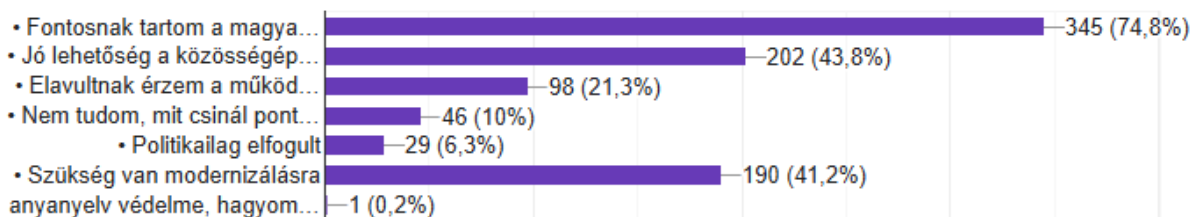
A válaszadók ismerik a szervezetet, de csupán 38,6% mondta azt, hogy minden évben fizet tagdíjat, és 22,8% vallotta azt, hogy nem kíván a Csemadok tagja lenni. A Csemadok számára bizakodásra adhat okot, hogy a válaszadók 10,8%-a szívesen lenne a szervezet tagja, ha megszólítják, viszont az aggodalomra ad okot, hogy a válaszadók 6,9 %-a aktívan részt vesz a szervezet munkájában, mégsem tagja a Csemadoknak. Az is aggasztó, hogy a válaszadók 11%-a már nem Csemadok tag.

A Csemadok jelenlegi szerepét a válaszadók 74,8%-a a magyar kultúra megőrzésében látja legfontosabbnak, jó lehetőséget lát 43,8% arra, hogy a közösséget építsük segítségével, viszont 41,2% szükségesnek tartja a modernizálást, és 21,3% elavultnak érzi a szervezet működését. Ez az adat annak tudatában lesz fontos, hogy a válaszadók 72% vett részt az elmúlt két évben Csemadok rendezvényen, így elmondható, hogy saját tapasztalata van a programjainkról.

9. Mit gondol/gondolsz a CSEMADOK jelenlegi szerepéről? (Több válasz lehetséges)

[Grafikon másol](#)

461 válasz

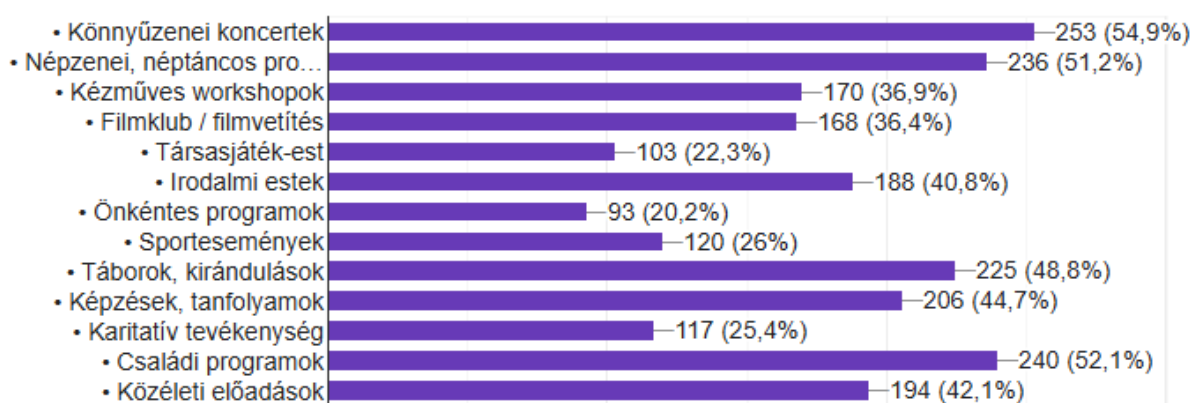

A megkérdezettek kétharmada azért nem vett részt a Csemadok rendezvényein, mert nem jutott el kellő információ hozzá (43,6% nem tudtam róla, 24% nem találtam meg az információt a rendezvényről). A válaszadók 20,1%-a írta azt, hogy nem az ő generációjának szólnak a Csemadok rendezvényei. Fontos tanulság egyrészt, hogy nem elvárható az, hogy keressék a Csemadok rendezvényeit, hanem fel kell rájuk hívnunk a figyelmet. Másrészt, hogy a közösség igényeinek megfelelő rendezvényeket szervezzünk, hiszen a megkérdezettek 54,9%-a könnyűzenei koncerteket, 52,1%-a családi programokat, 51,2%-a népzenei és néptáncos programokat, 48,8%-a táborokat és kirándulásokat, 44,7%-a képzéseket és tanfolyamokat látna szívesen.

12. Milyen programok érdekelnék/érdekelnének, ha a CSEMADOK ilyeneket szervezne? (Több válasz lehetséges)

 Grafikon másc

461 válasz

Ahhoz, hogy a Csemadok rendezvényein való részvétel emelkedjen, tudnunk kell, hogy a célközönségünk tagjai leginkább a programok minőségét és tartalmát, a helyszín közelségét, a rendezvény időpontját figyelembe véve dönt. Csúpan a válaszadók 20,6 %-a számára fontos a részvételi díj mértéke.

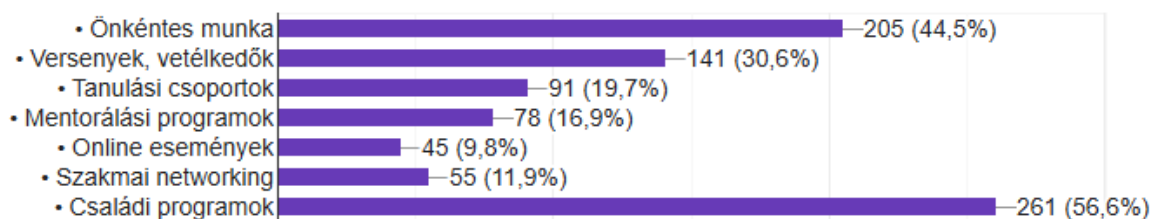
A különféle rendezvényekről a megkérdezettek 86,1%-a értesül a Facebookon keresztül, 69,8% barátokon és ismerősökön keresztül tájékozódik, 51,4% plakátokról és szórólapokról. A válaszadók közel 20%-át már leginkább az Instagram, a TikTok és a YouTube felületein lehet megszólítani. Egy másik válaszadásból az is kiderül, hogy az online tartalmak közül a legtöbben a videós tartalmakat (52,7%), a közösségi média posztokat (46,6%), a podcasteket (32,8%) részesítik előnyben.

Rendkívül fontos a Csemadok szervezeti és szervezői utánpótlásának szempontjából, hogy a válaszadók nagy része, amennyiben lehetőséget kapna, szívesen részt venne a rendezvények szervezésében is. Leginkább a családi programok (56,6%), az önkéntes munka (44,5%), versenyek és vetélkedők (30,6%), tanulási csoportok (19,7%) szervezésében vennének részt a válaszadók, amennyiben meg lennének szólítva. A válaszok azt erősíthetik meg a Csemadok alapszervezeteiben, hogy bátran nyithatnak a közösség jelenleg nem aktív tagjai felé, hiszen mindenütt van munkára fogható ember, ha rátalál a neki tetsző feladatra.

15. Milyen a rendezvények szervezésében venne/vennél részt szívesen, ha lehetőséget kapna/kapnál? (Több válasz lehetséges)

 Grafikon másol

461 válasz

Új fogalmat vezettünk be a kérdőívben a Csemadok kapcsán, ez pedig a szolgáltatás. A válaszadók kulturális ösztöndíjak kezdeményezésében, online közösségi platformok, nyelvtanfolyamok szervezésében, jogi segítségnyújtásban és karriertanácsadás elindításában is látnának lehetőséget, és ezekért, illetve a Csemadok által nyújtott szolgáltatásokért tagdíjat is hajlandók lennének fizetni, igaz, ez nagyban függ a szolgáltatás minőségétől is.

Bizalomra ad okot, hogy a válaszadók közül 64 fő önálló véleményt is formált a Csemadokkal kapcsolatban. Ezek nem mindegyike volt derűlátásra okot adó („Sok helyen sajnos csak a koszorúzásokra korlátozódik a tevékenység. Szükséges a megemlékezés, de ne csak erről szóljon a közösségi élet.”, „A fáklyát dobjuk már el végre!”, „A Csemadok léte elavult a fiatalok körében. Szükséges a reform, újítás.”), de a többségében építő észrevételeket olvashattunk („Kvíz-estek, műveltségi vetélkedők”, „A szervezetnek kiváló lehetőség lenne, ha megynként vagy járásonként lenne egy állandó, jól felszerelt technikával működő központ. Több eseményre is ki lehet e használni (színházi előadások, filmvetítés, workshop, fejlesztő eladások)”, „Jobban oda kellene figyelni az időpontok kiválasztására”, „a hazai művészeknek, amatőröknek nagyobb teret adni, jobban menedzselni az adott rendezvényt, több és változatos helyszínekkel, új rendezvényeket kitalálni: középiskolásoknak”), ami azt jelenti, hogy a közösségünk tagjai bíznak a Csemadok jövőjében.

2025. augusztus 22.

Bugár S. Veronika, Keresztesi Ildikó, Petheő Attila